

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 20

DOM
2020-01-27
Meddelad i Stockholm

Mål nr
29401-19

Sida 1 (5)

SÖKANDE

Unified Messaging Systems AB, 556685-2603
Box 2070
103 12 Stockholm

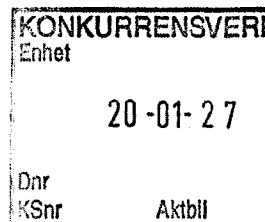
MOTPART

Nacka vatten och avfall AB, 559066-7589
Ryssviksvägen 2 B
131 81 Nacka

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering ska göras av anbudena.

Dok.Id 1189289

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd20.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Nacka vatten och avfall AB (NVOA) har genomfört en upphandling avseende SMS-tjänster med kartfunktioner, dnr NVAAB 2019/103. Upphandlingen har genomförts som en direktupphandling. Enligt tilldelningsbeslutet antogs den leverantör vars anbud var det mest fördelaktiga med hänsyn till bästa funktion och bästa jämförelsepris.

Unified Messaging Systems AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen rättas på så sätt att ny utvärdering ska ske.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlingen har genomförts som en direktupphandling med föregående annonsering. Det är då endast de upphandlingsrättsliga principerna som utgör den rättsliga ramen för upphandlingens utformning och som därmed kan ligga till grund för överprövning i domstol (jfr HFD 2018 ref. 60).

Bolaget har anfört att vinnande anbud inte uppfyller obligatoriska krav avseende utsändande av röstmeddelanden, och att bolaget därför lidit skada.

Av upphandlingsdokumentet kapitel 5 *Krav på tjänst* framgår följande.

5.1.1 *Utformningskrav produkten*

Obligatoriskt krav

[...]

- Tjänsten ska ha en hög kapacitet och möjlighet att sända ut upp till 30 000 talmeddelanden och SMS inom en timma.

Det ska gå att välja mellan att sända SMS, röstmeddelande, epost eller CAP samt om meddelandet skall skickas ut till mobilnummer eller fastnummer, som är registrerat på hushållen inom det aktuella området.

- Mottagaren ska kunna svara på frågor i talmeddelandet med hjälp av knapptryckningar på sin telefon

- Det ska finnas möjlighet till inspelning av ljudmeddelanden via telefon, mikrofon eller integrerad talsyntes.

- Avsändaren ska automatiskt få enlogg om status på meddelanden och svar om vem som har mottagit meddelandet och hur eventuella frågor har besvarats
- Då talmeddelandet tas emot av en telefonsvarare, ska det gå att spela in meddelandet (utan knappval) på telefonsvararen
- Systemet ska ha en egen konfigurationsprofil som bestämmer hur många gånger systemet skall ringa upp om samtalet inte blir besvarat, samt hur lång tid det skall gå mellan uppringningarna
[...]

NVOA vitsordar bolagets påstående om att vinnande anbud inte uppfyller samtliga krav såsom de är formulerade. NVOA anför att det vore oproportionellt att förkasta ett anbud baserat på bristande uppfyllande av det aktuella kravet, då kravet i praktiken är oväsentligt.

I en upphandling utgör upphandlingsdokumenten en central del av förfarandet. En förutsättning för att dessa ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i dem upprätthålls under hela förfarandet. En upphandlande myndighet måste därför redan vid framställandet av upphandlingsdokumenten se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet för upphandlingen på så sätt att kraven är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud. När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav ska potentiella leverantörer kunna utgå ifrån att kravet är så viktigt att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna ett anbud. Om den upphandlande myndigheten under upphandlingens gång överväger att avvika från ett obligatoriskt krav har myndigheten att bedöma om en avvikelse är möjlig i förhållande till de allmänna principerna, främst principen om likabehandling (jfr HFD 2016 ref. 37 II).

Kraven att följa de upphandlingsrättsliga principerna kan visserligen inte ställas lika högt vid en direktupphandling, som vid en upphandling enligt något förfarande som detaljregleras enligt LOU, men upphandlande

myndighet har ändå en skyldighet att behandla alla anbudsgivare på ett likvärdigt sätt.

Förvaltningsrätten anser att ovanstående kravbeskrivning i upphandlingsdokumenten är tydlig och att det klart framgår att det rör sig om obligatoriska krav som anbudsgivarna hade anledning att förutsätta att NVOA ansåg som viktiga. Kraven har även en adekvat koppling till ändamålet med upphandlingen och kan inte i sig anses oproportionerliga. Eftersom någon justering av det aktuella kravet inte skett under anbudsperioden utan först vid utvärderingen av inkomna anbud har NVOA:s åtgärd att godta det vinnande bolagets anbud trots att det inte uppfyllde kravet, inte varit förenligt med likabehandlingsprincipen.

NVOA har invänt att bolaget i sitt anbud varken angett att eller hur det uppfyller de obligatoriska kraven. NVOA anser även att bolagets anbud är orent då en helt annan tjänst offereras bortsett från de första sex månaderna. Bolaget har anfört att det uppfyller samtliga obligatoriska krav och att det är en naturlig del av produktutvecklingen att uppgraderingar och förbättringar kommer att lanseras.

Förvaltningsrätten kan konstatera att bolaget i sitt anbud angett att det uppfyller samtliga krav men valt att inte beskriva närmre hur eftersom NVOA för närvarande använder det offererade systemet. Av upphandlingsdokumenten framgår att anbudsgivarna ska bekräfta att de uppfyller samtliga krav och att NVOA förbehåller sig rätten att kontrollera och inhämta bevis för att ställda krav uppfylls. Det har därmed inte funnits något krav för bolaget att i sitt anbud ange på vilket sätt det uppfyller de obligatoriska kraven. Det har således i stället ålegat NVOA att kontrollera kravuppfyllnaden vid eventuell oro att kraven inte skulle komma att uppfyllas.

Bolaget kan, som en av totalt två anbudsgivare, antas komma att lida skada på grund av NVOA:s agerande. Det föreligger därför grund för ingripande mot upphandlingen. Då bristen hänförs till utvärderingen av inkomna anbud är det tillräckligt med en rättelse genom en ny utvärdering av anbuden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Eva Furberg

Rådman

Johanna Broo har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

